

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 37. Den 14de September 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schulk.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Etaræaader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Ved Rescript af 3die d. M. til Stiftamtmanden over
Christiansands Stift er, i Henseende til Sneebrydningen
der i Skiftet følgende fastsat.

1) Almuen skal være forpligtet til, herefter at be-
tjene sig af Sneeploge af $4\frac{1}{2}$ Alens Brede, til derved
at foretage Sneebrydningen; dog kan det for det Første,
indtil General-Belemsterens nærmere Bestemmelse, til-
lades dem, at benytte sig af de allerede færdige Snees-
plouge, naar disse i det Mindste ere 6 Fod brede.

2) Hvo som, efterat være ansagt til Sneebryd-
ningens Foretagelse, forsømmer samme, bør første Gang
bøde

bøde 1 Rdlr., hvilken Mulkt, for gjentagen Forsømmelse, fordobbles indtill 5 Rdlr. Disse Mulfter, som ved Fogderne bør inddrives, skulle tilfalde Betskassen og anvendes til Sneeplogues Anskaffelse.

3) De længere fra Veien boende Bønder, i Nedens og Raabøygdelaugets Amt, skulle, ifødet for de 24 Sk. pr. Hund, som de efter Reskriptet af 7 April 1797 hidtil have betalt til de nærmere Bøende, for at forrette Sneebrydningen for dem, herefter betale 32 Sk. pr. Hund for hele Vinteren, hvilke 32 Sk. af vedkommende Foged bør indkasseres, og derefter hvert Foraar betales til Sneebryderne.

Lige Reskripter ere samme Datum afgaaede til Amtmændene over Stavanger, Lister og Mandals samt Bradsberg Amt, med Udeladelse af 3die Post, og en General-Beimesteren i Christiansands Stift samme Datum bemyndiget til, at paatage sig det fornødne Opsyn med Sneebrydningen der i Stiftet.

(Fortsættelse af Forordningen om de Klosterlige og Gods-
Underhørendes Tjenester v. s. v.)

§. 30. Derimod skulle Godseierne og de af dem satte Opsynsmand, ved god Behandling under Arbeidet, søge at opmuntre de Underhørende til deres Tjenstpligters Opfyldelse.

§. 31. De Tjenstpligtige skulle, til deres Tjenesters

nesters Ydelse, tilsiges i det seneste Aftenen før. Derhos siges det dem, hvad Tid de skulle møde, og hvad Arbeid de skulle forrette, for at de dertil kunne berede sig, og medtage de fornødne Mark-Nedskaber.

§. 32. I Høst eller Korn-Høsten, da Arbeidet maa rette sig efter Veirslaget, er det nok, naar det Dagen før siges den Tjenstpligtige, at han maa holde sig bered til Arbeid den følgende Dag; den bestemte Tilsigelse skeer derpaa først samme Dag, da Arbeidet skal gøres.

§. 33. Ogsaa kunne de tilsatte Arbeider, ved ufornødede Hindringer derfor, endnu om Morgenens afdiges. Dog maa saadant skee, førend den Tjenstpligtige har begivet sig paa Veien, for at yde de tilsatte Haand eller Spand, Tjenester. Ellers regnes Dagen ham som en fuld Arbeidsdag.

§. 34. Tilsigelsen til Tjenester er ei nødvendig, naar Indsiddere eller andre saadanne Godsunderhørende have forpligtet sig til at arbejde, for en fastsat Daglon, hver Dag i Ugen, eller visse bestemte Ugedage.

§. 35. I Mangel af anden Forening skulle de Tjenstpligtige arbejde 10 Timer om Dagen, forsaavidt Dagens Længde tillader det. I disse 10 Arbeidstimer medregnes ei Hviletimerne, i Henseende til hvilke det har sit Forblivende ved, hvad der paa ethvert Sted er sædvanligt.

§. 36. Paa den Aarstid, paa hvilken Dagene ere saa korte, at der, naar Hviletiden fraregnes, ei bliver 10 Timer til Arbeid fra Solens Opgang til dens Nedgang, indskrænkes Hviletiden til Middagstimen, fra 12 til 1. Arbejderne skulle paa den Tid punctligen indfinde sig med Solens Opgang, og ei forlade Arbeidet før Solens Nedgang.

§. 37. Ved disse til Arbeid bestemte Timers Beregning, (§. 35. 36.) skal for de Tjenstpligtige, som hve over en Mils Vei borte fra det Sted, hvor de til Arbeid skulle indfinde sig, den Tid, saavel deres Hjemvei som deres Hjemvei udgjør mere, komme dem tilgode.

§. 38. Finde de Tjenstpligtige, at de med deres Folk kunne holde længere ud ved et Arbeid, end de fastsatte 10 Timer, og de, for at fremme Arbeidet og spare Tiden, ønske end længere at blive ved at arbejde, saa maae deres Folk heller ikke vægre sig ved at arbejde over denne Tid.

§. 39. Dersom de Tjenstpligtige, i Dagens Løb, fristages for deres Arbeid, før de til en Dags Arbeid bestemte Timers Udløb, saa beregnes dem alligevel derfor en heel Dag, med mindre der, i Henseende til visse Arbeider, derom er gjort anden Afstale.

§. 39. Markarbeidet skal, i Mangel af anden Forening, af de Tjenstpligtige gøres med deres sædvanlige Redskaber, som de i god Stand skulle medbringe.

§. 40. Hvo der indfinder sig til Arbeid med ubrugbare Redskaber, hvorved Arbeidet vilde fordærves, eller gjør sit Arbeid uforsvarligt, kan strax bortvises detsfra. Den bortviste skal da bøde, ved Haand-Tjenester, 4 Ls., og ved Spand-Tjenester, 12 Ls. i Straf, og, ved Høst- og Ploug-Arbeider, i begge Tilfælde det dobbelte. Desuden medregnes for den Tjenstpligtige ikke den Dag, paa hvilken han saaledes er bortviist fra sit Arbeid, og af det efter Maal eller Tal paatagne Arbeid maa det Tilbagestaaende alligevel afgjøres.

§. 42. Den Tjenstpligtige, som vil lade det ham paaliggende Arbeid forrette ved andre, bør sende saadanne Folk, som ere dygtige til dette Arbeid. I modsat Fald er Godseieren eller hans Forvalter og Korpagter berettiget til, for den Tjenstpligtiges Regning at leie en anden Arbeider, eller af den Tjenstpligtige at sordre det Dobbelte af den for det Arbeid, hvortil han var pligtig, paa Stedet sædvanlige Daglon. Desuden skal den Tjenstpligtige, for enhver udygtig besunden Arbeider, erlægge de i foregaaende §. bestemte Bøder.

§. 43. Naar en Tjenstpligtig, efter fleet Tilfælgelse, uden gyldig Hindring udebliver, saa er Godseieren berettiget til, paa den Udeblevnes Bekostning at borttinge Arbeidet til andre, eller, til Erstatning for den deraf flydende Skade, at sordre af ham det Dobbelte af den for det Arbeid, hvortil han var pligtig, paa Stedet sædvanlige Daglon.

§. 44.

§. 44. Naar de Tjenstpligtige eller deres Folk ei indfinde sig til rette Tid til deres Arbeid, skulde de for den første Time bøde, ved Haandtjenester, 13 Lf., og, ved Spandtjenester, 9 Lf., og for den følgende Time Hgesaameget; og, ved Høst- og Ploug-Arbeider, i begge Fald, det Dobbelte. Men, naar de først indfinde sig efter 2 Timers Forløb, straffes de (§. 43.) som Udeblevne.

§. 45. Den tjenstpligtige Hartkorns- og Odseier, som under Arbeidet viser sig ulydig eller modsætsig, skal idømmes en Straf fra 16 Lf. til 2 Rdlr. Versom hans Folk eller Indsiddere gjøre sig deri skyldige, bestemmes Straffen, efter Forseelsens Beskaffenhed, fra 4 til 24 Lf.

§. 46. For gjentagen Ulydighed af det Slags, iligemaade for Modsætsighed i Nærværelse af flere til Arbeid forsamlede Tjenestefolk, fordobbles de i §. 45 bestemte Bøder.

§. 47. Naar Hartkornslodseiere, deres Tjenstefolk eller Indsiddere, i fleres Nærværelse, under Arbeidet, anden Gang gjøre sig skyldige i saadan Modsætsighed, straffes de med 10 Dages Fængsel paa Band og Drød.
(Slutningen følger.)

Blandede Efterretninger.

Til Quarantaine-Indretningen i Christiansand ere indkomne følgende Skibe, nemlig:

1) Den

1) Den 22de f. M., Den unge Friderich, af Kjøbenhavn, ført af Skipper Hans J. Klyvert, kommet fra Alicante og senest fra Torrevechia med en Ladning Salt;

2) Den 24de f. M., Maria, ført af Skipper Gilbert Forte, kommet fra Charlestown i Syd-Carolina med en Ladning Risengryn, Farvetræe, Staver og Kaffe;

3) Den 25de f. M., Wilhelmine Catharina, af Sandesjørd, ført af Skippert Christopher With, kommet fra Alicante med en Ladning Salt.

Af disse Skibe bleve det Første og Treble lagte under 14 Dages Observationsquarantaine og det Andet under 14 Dages Quarantaine, efterat al gløtsfængende Emballage var bleven destrueret.

Det i denne Tidende forhen omtalte Skib Cronen, ført af Skipper Henrich Daanken, er løst af Quarantainen.

Ved Forordningen af 6te Decbr. 1799 blev paa St. Croix oprettet 2de nye Skifteretter, een for Christiansteds og een for Frederiksteds Jurisdiction, til at behandle, efterat disse Retter vare blevne organiserede, foresaldende Skifter. Til Cancelliet er nu indkommen nedensaaende tabellariske Udsigt over Skifte-Forvaltningens Fremgang i Christiansteds Jurisdiction fra den 9de Juli

1800, da ovennævnte Skifte-Net der tog sin Begyn-
delse, indtil den 13 Januar d. A.

	A.		B.		C.		Sils sammen
	Skutte eller extraderede	Dødsboer Samlboer	afvisse	Dødsboer Samlboer	afvisse	Dødsboer Samlboer	
a. fra 9 Jul til 31 Decbr. 1800	46	•	•	•	•	•	46
b. 1 Maret 1801	69	5	•	•	•	•	74
c. — 1802	92	1	•	•	•	•	93
d. — 1803	98	4	•	•	•	•	102
e. — 1804	83	4	2	•	•	•	89
f. fra 1 til 31 Januar 1805	14	•	•	•	•	•	14
den 31 Januar 1805	•	•	•	15	3	•	18
	402	14	2	15	3	•	436

Under 6te d. M. er Niels Jørgen Berg meddeelt Privilegium som Bogtrykker i Christiania samt forundt Tilladelse til at udgive offentlige Tidenber for Uggershuus Stift.

Kongelig Instruxion for Directionen for Universitetet og de lærde Skoler dat. 13 Sept. d. A.

Bed at anordne en særskilt, til dette Sag alene indskrænket, Direction for Universitetet og de lærde Skoler, har Hs. Majestæt havt til Hensigt, at Bestyrelsen af disse for Staten saa vigtige Instituter maatte føres med udeelt Omhu og saa meget større Virksomhed, paa det at bemældte Instituter desto sikkrere maatte kunne opnaae det Wiemed, hvortil de af Hs. Majestæts Forsædte og Allerhøifstamme selv ere stiftede og haandhævede, nemlig at danne duelige Embedsmænd, og at fremme videnskabelig Kultur og Lærdom. For nu at denne Hs. Majestæts Hensigt desto sikkrere kan opnaaes, maa Directionen kjende Omsanget af og Grændserne for dens Pligter og Forretninger, samt Maalet, hvortil, og Maaden, hvorpaa den skal virke efter sin Bestemmelse. Hs. Majestæt vil derfor til sin Befaling af 3 Juli d. A., ved hvilken Directionen er bestykket, endvidere søie følgende Instruxion, som indeholder de flere almindelige Regler, efter hvilke Directionen haver at rette sig.

- 1) De Underviisningsanstalter, som Hs. Majestæt

stet har henlagt under Directionens Overbestyrelse og Overopsyn, ere:

- a) Samtlige Skoler og Instituter i begge Kongeriger, i hvilke Ungdommen forberedes til academisk Studering;
- b) Akademiet i Sorø;
- c) Universitetet i Kjøbenhavn tilligemed alle de Indretninger, som staae i Forbindelse med Samme, den botaniske Hauge undtagen, saalange Hs. Majestat finder for godt at lade denne blive under dens nærværende særskilte Bestyrelse.

2) I Almindelighed skal det være Directionens Pligt at vaage over og bidrage til, at alle de foranstøttede Stiftelser og Indretninger, hver for sig, og alle i Forbindelse med hinanden, stedse mere og mere nærme sig det vigtige og velgjørende Siemål, for hvilke de ere blevne til, og af Hs. Majestæts Forsædte og Allerhøiøstsaame selv haandhave og hævdede.

I Følge heraf haver Directionen i Særdeleshed at agte paa følgende.

3.

A. Om de offentlige Skoler.

Directionen maa først søge at skaffe sig en saasnægtig og fuldstændig Kundskab som muligt om enhver Skoles nærværende Tilstand. Med Hensyn derpaa, saavelsom paa de øvrige locale Omstændigheder, udarbejder den for hver enkelt Skole et Forslag til at udføre
saar

saasnart muligt de Forandringer, der i Placaten af 22 Marts d. A. ere fastsatte som første Grund til Skolernes videre Forbedring. Den maa allerførst antage sig de Skoler, som, med Hensyn paa en offentlig lærd Skoles Fornødenheder, fremsor andre trænge til hastig Forandring.

4) Dersom nogen Skole, efter indhentet Underretning, skulde befindes i en saadan Stilling, at Directionen, i Medfør af bemældte Placats 1ste §., maatte troe sig beføiet til allerunderdanigst at tilraade dens Ophevelse som lærd Skole, da skal Directionen derhos tillige foreslaae, hvorledes det Sted, som mister sin lærde Skole, kan faae Erstatning for dette Tab ved en anden, efter de locale Omstændigheder indrettet, Underviisningsanstalt.

5) Naar en Skolelærer, formedelsk Alderdom, Svaghed eller andre Omstændigheder, ikke længere findes istand til at opfylde sine Embedspligter, enten i Henseende til Underviisningen eller til den fornødne Skoleordens Haandhævelse, da haver Directionen til Hs. Majestæt at indberette saadant, og derhos at angive, hvorledes den formener, at der paa anden Maade med Billighed og Mildhed kan sørges for en saadan Skolelærer, da Hs. Majestæt derom vil tilkjendegive sin Billie og Befaling.

6) For strax at kunne bringe denne Forordning i Ud-

førelse ved den forestaaende Reform af de lærde Skoler, maa Directionen, saasnart muligt, forfatte en Liste over de Skolelærere, som ønske at entlediges fra deres Embed, eller at ansættes andetsteds, eller som af Vedkommende allerede ere dertil bragte i Forslag. Denne Liste forelægges Hs. Majestæt tilligemed en anden, der skal indeholde Navnene paa de Subjecter, der med paalidelig Visshed ere Directionen bekjendte, som Mand af saadanne Egenskaber, at de med Held kunne, efter foreskrevet Plan, besørge een eller anden vigtig Deel af Underviisningen i de lærde Skoler. Ved hvert Aars Slutning skal denne sidste Liste, efter paa ny at være gennemseet, til Hs. Majestæt indleveres, og i samme ved enhver Navn tilføies, i tabellarisk Form, en kort, men dog muelligst nøiagtig Angivelse af Alt, hvad angaaer Mandens særegne Talenter, Læregaver, sædvelige Egenskaber og udvortes Forhold, samt den Tid, i hvilken han har forberedt sig til eller allerede befattet sig med Ungdommens Underviisning.

7) Ved at udarbejde sine Forslag til de ledige Lærembeders Besættelse i de offentlige Skoler, som Hs. Majestæt uden Undtagelse vil have sig forbeholden, maa Directionen blandt de bueligste Subjecter, der kunne komme i Betragtning, søge at træffe et saadant Valg, som synes at ville være det meest passende og gavnligste, for af alle Skolens Lærere at sammensætte et Heelt, hvis

Meda

Medlemmer, hver i sin anvilste Kreds, og alle indbyrdes, med forenede Kræfter kunne stræbe fremad til den hurtigste og sikreste Opnaaelse af Skolens Hiem. Tilslige maa Directionen omhyggeligen søge at forebygge de skadelige Følger, som uadskilleligen ere forbundne med en hyppig Afsværling af Lærere; dem blandt disse, der udmærke sig i Opfyldelsen af deres Embedspligter, maa den søge at beholde ved Skoleundervisningen, og nære og oplive deres Iver ved Forbedring i deres Kaar og ved andre passende Opmuntringer.

8) I Henseende til den egentlige Skoleundervisning selv, skal det paaligge Directionen,

- a. at sørge for, at de Forskrifter udføres, som Hs. Majestæt under 26 April d. A. har givet, angaaende de manglende Læse- og Lærebogers Tilvejebringelse, og de allerede indførtes videre Forbedring;
- b. at foranstalte i enhver Skole indført en velordnet Lektionstabel, inddeelt efter Klasser, Dage og Timer, og at revidere disse Tabeller hvert Aar, førend det nye Skolekursus begynder;
- c. at gennemgaae og bedømme de Kvartals-Indberetninger, som fra hver Skoles samtlige Lærere efter nærmere Anvisning skulle indsendes til Directionen, om de i de sidste 3 Maaneder afhandlede Undervisningspensu og den derved brugte Methode;
- d. nafladeligt at vange over, at ingen Afvigelse fra nogen

gen Forfættelse finder Sted, og, om nogen saadan Afvigelse opdages, da ufortøvet at sætte Skranke for samme; at de til Skoledisciplinens Overholdelse fastsætte Skolelove punctlig iagttages; at de Examina, der holdes i Skolerne, ikke forseile deres væsentlige Piemed, og at de Beretninger, som indsendes om disse Examiners Udfald, erholde den tilhørlige Paarlidelighed, og endeligen at ingen Skole fattes de nødvendige Hjælpe midler for Lærerne til hensigtsmessig Forberedelse til deres Lektioner og til ustandset Fremgang i egne Studeringer.

9) Ligesom det ved Lovens 2, 18, 14 og ved andre Hs. Majestæts Forsædres og Sammes Anordninger er befaleet, at ikke alene Flid i Studeringer, men ogsaa Reenhed i Sæder og Anstændighed i Udfærd, skal ved Skolerne nøie paasees, saa vil Hs. Majestæt, at Discretionen skal omhyggeligen vaage over Skoleynglingens sædelige Dannelse, og træffe de virksomste Anstalter til, at der hersker baade vedholdende Flid og sædelig Udfærd i enhver Skole, og at Lærlingene vænnes ikke alene til punctlig Lydighed og Orden, men ogsaa til takkelig Anstand, beskedent Forhold og uskyldig Munterhed.

(Fortsættelsen følger.)

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 13 Sept.
 er residerende Rappellan til Tversted, Uggerby og Vindse
 lev

lev Menigheder, H. G. Gad, udnævnt til Sognepræst for Blindslev Menighed i Aalborg Stift; Copiist i Sjællands og Fyens Overformynderle Regnskabers Revisions Contoir, J. E. Melchior, til Fuldmægtig i bemældte Contoir, og Copiist ved Lands-Overretten samt Hof- og Stads-Retten i Kjøbenhavn, J. M. Gottschalk, til Copiist i bemældte Melchiors Sted; Stud. Juris E. N. Birchholtz til Copiist i det 2det Revisions-Contoir for Kjøbstæd Regnskaberne.

Under det tydske Cancellie: Den 30 August er Underrets-Advocat L. A. Göllich i Flensborg beskikket til Overrets-, Regjerings- og Landrets-Advocat i Hertugdømmene; Raadmand i Tøndern H. Hudewatt i Naade entlediget fra sit Embed.

Under Generalitetet: Den 6te September er General-Gouverneuren over de danske Eilande i Vestindien, Oberst B. F. v. Mühlfels, udnævnt til General-Major af Infanteriet; Randrik i det tellemarkske Inf. Reg., E. G. Jebe, beskikket til virkelig Second-Lieutenant i Regimentet; Premier-Lieutenant af det trondhjemske Dragon-Regiment, J. E. Bernhoft, forundt Character som Ritmester; charact. Prem. Lieut. C. J. v. Struwe beskikket til virkelig Premier-Lieutenant i det oldenborgske Inf. Reg.; forhen værende Premier-Lieut. G. v. Høe, som er udnævnt til Sognesøge i Hohenwedstede, ansat som Premier-Lieutenant i det holskeenske Landværn-Regiment; Sec. Lieut. af det holske

steenske Rytter-Reg., G. M. v. Fogh, efter Ansøgning, i Naade afskediget af Krigstjenesten; Strykker ved Kjøbenhavns borgerlige Artillerie-Korps, P. E. Brennøe, befuldmægtiget til Second-Lieutenant ved bemældte Korps; Prem. Lieut. M. K. de Hemmer og Sec. Lieut. J. Müller, begge af Kjøbenhavns borgerlige Infanterie, efter Ansøgninger, i Naade afskedigede; charact. Major J. Andersen befuldmægtiget til virkelig Divisions-Major; Stabskapitain P. Sielstrup til Compagniechef; charact. Stabskapitain J. Adrian til virkelig Stabskapitain; Second-Lieutenanterne J. E. Gronenberg, M. Rasmussen og L. Petersen til Premier-Lieutenanter; Fændrikkerne J. H. Press, A. Drejer, P. Schive, E. Casse og P. Lorenzen til Second-Lieutenanter; Sergeant M. Christensen, Kommandeersergeanterne P. E. Randrup, P. Corfitsen, H. Richter, Sergeant J. Pohlmann og Kommandeersergeant B. H. Wegener til Fændrikker, samtlige ved Kjøbenhavns borgerlige Infanterie; Kapitain og Compagniechef P. Jacobsen forundt Divisions-Majors Character ved bemældte borgerlige Infanterie.

Under Admiralitetet: Den 30 August er Studios Biderøe, efter Ansøgning, entlediget fra sin haves Post som literair Ryst-Tellegraphist-Aspirant.

Under General-Postamtet: Den 6 September er Kommandeersergeant ved det holsteenske Infanterie-Regiment, E. M. E. Kuckhals, udnævnt til Schlesvig-holsteensk Postfører.